

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3113/2015. (VI. 23.) AB VÉGZÉSE**alkotmányjogi panasz visszautasításáról**

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Szekszárdi Törvényszék 5.Bpkf.72/2014/4. számú végzése, a Szekszárdi Járásbíróság 12.Bpk.18/2014/5. számú végzése, valamint a Szekszárdi Járási Ügyészség B.1157/2013/5-I. számú határozata alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. Az indítványozó Szima Judit mint magánszemély és mint a Tettrekész Magyar Rendőrség Szakszervezet főtitkára, jogi képviselője útján 2014. szeptember 19-én kelt beadványában alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz.
- [2] Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszt terjesztett az Alkotmánybíróság elé, de megjelölte egyben a 26. cikk (1) bekezdés a) és b) pontját is.
- [3] Az indítványozó 2013. február 19-én becsületsértés és rágalmazás vétsége miatt feljelentést tett a Szekszárdi Járásbíróságnál T. E. magánszemély ellen, aki korábban az indítványozót feljelentette. Az indítványozó ellen indult büntetőeljárásban, amely a Szekszárdi Járásbíróság előtt 2.B.234/2012. szám alatt folyamatban van, az indítványozó állítása szerint T. E. a kihallgatása során tett tanúvallomásában valótlan tényeket állított róla.
- [4] A Szekszárdi Járásbíróság a feljelentést a Szekszárdi Járási Ügyészséghez továbbította a vád képviselőjének átvétele céljából, mivel az több közzéadás bűncselekmény alapos gyanújára utalt. Az ügyészség személyes adattal visszaélés vétsége miatt nyomozást rendelt el az ügyben, amelyet a Szekszárdi Rendőrkapitányság folytatott le és végül a nyomozást megszüntette. Az indítványozó a megszüntető határozat ellen panaszt nyújtott be a Szekszárdi Járási Ügyészséghez, amely B.1157/2013/5-I. számú határozatával – 2013. július 19. napján – a panaszt elutasította és tájékoztatást adott a pótmagánvádas eljárás lehetőségéről, de ezt az indítványozó nem vette igénybe.

- [5] 2014. január 3-án az indítványozó kérte a Szekszárdi Járásbíróságtól a magánvádas eljárás lefolytatását a feljelentésében megjelölt azon cselekmények tekintetében, amelyek esetében azt a törvény lehetővé teszi. A bíróság személyes meghallgatás kitűzése nélkül 2014. február 27. napján hozott 12.Bpk.18/2014/5. számú végzésében a feljelentett és egyben feljelentő T. E. magánszemély ellen rágalmazás vétsége [a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: a régi Btk.) 179. § (1) bekezdés, és (2) bekezdés c) pontja], becsületsértés vétsége [rég. Btk. 180. § (1) bekezdés a) pontja], levéltitok megsértésének vétsége [rég. Btk. 178. § (1) bekezdés], magántitok megsértésének vétsége [rég. Btk. 177. § (1) bekezdés] miatt indult büntetőeljárást megszüntette. A végzés ellen az indítványozó fellebbezett. A Szekszárdi Törvényszék mint másodfokú bíróság a 2014. július 10. napján kelt, 5.Bpkf.72/2014/4. számú végzésével az első fokú határozatot helyben hagyta.
- [6] Az indítványozó jogi képviselője útján 2014. szeptember 19-én kelt beadványában alkotmányjogi panaszt nyújtott be a Szekszárdi Járási Ügyészség B.1157/2013/5-I. számú határozatával, a Szekszárdi Járásbíróság 12.Bpk.18/2014/5. számú, valamint Szekszárdi Törvényszék mint másodfokú bíróság 5.Bpkf.72/2014/4. számú végzésével szemben, majd hiánypótlási felhívás alapján indítványát 2014. november 24-én kelt beadványában kiegészítette.
- [7] 2. Az Alkotmánybíróság mindenekelőtt azt vizsgálta, hogy az alkotmányjogi panasz befogadható-e, vagyis megfelel-e az Abtv.-ben foglalt, a panaszok befogadhatóságára vonatkozó kritériumoknak.
- [8] Az Alkotmánybíróság az Abtv. 50. § (1) bekezdése és az Ügyrend 5. § (1) bekezdése alapján tanácsban jár el az ügyben.
- [9] A befogadhatóság követelményeit vizsgálva az Alkotmánybíróság arra a következtetésre jutott, hogy az indítvány csak részben felel meg az alkotmányjogi panasszal szemben támasztott formai követelményeknek.
- [10] Az Abtv. 30. § (1) bekezdése értelmében az alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül kell benyújtani az ügyben első fokon eljáró bírósághoz címezve. Az indítványozó a Szekszárdi Törvényszék végzését 2014. július 21-én vette át. Az alkotmányjogi panaszt az indítványozó 2014. szeptember 19-én adta postára, tehát az előírt határidőben benyújtásra került.
- [11] A panasz az alábbiak szerint felel meg az Abtv. 52. § (1), illetve (1b) bekezdésében foglalt, az indítványokkal szemben támasztott további formai követelményeknek:

- [12] Az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdésének c) és d) pontjai, valamint az Abtv. 26. § (1) bekezdése, illetve az Abtv. 27. §-a alapján az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz alapján az ügyben lefolytatott bírósági eljárásban alkalmazott jogszabály vagy az ügy érdemében hozott bírói döntés, illetve a bírósági eljárást befejező egyéb döntés Alaptörvénnyel való összhangját vizsgálja. Az Abtv. 43. §-ának (4) bekezdése alapján a bírói döntés megsemmisítése esetén az Alkotmánybíróság megsemmisítheti a döntéssel felülvizsgált más bírósági vagy hatósági döntést is. A Szekszárdi Járási Ügyészség B.1157/2013/5-I. számú határozata az indítványozó által tett feljelentésben foglalt bűncselekmények közül a közvádra üldözendő, személyes adattal visszaélés vétsége miatt lefolytatott nyomozás megszüntetése elleni panasz elutasítására vonatkozik, míg a támadott bírósági döntések az ettől elkülönülő magánvádas eljárásban hozott határozatok, amelyek nem vizsgálják felül az ügyészi határozatot.
- [13] Az indítványozónak lehetősége lett volna az ügyészi határozattal érintett bűncselekmények tekintetében pótmagánvádat benyújtani és ilyen módon a bírósághoz fordulni, majd a bírósági eljárásban meghozott érdemi vagy az eljárást befejező bírói döntés ellen alkotmányjogi panaszt benyújtani. Az Alkotmánybíróság ennek következtében az indítványnak az ügyészi határozat felülvizsgálatára vonatkozó részét – hatáskör hiányában – az Ügyrend 30. § (2) bekezdésének f) pontja alapján visszautasítja.
- [14] Az indítványozó az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó törvényi rendelkezés vonatkozásában elsődlegesen az Abtv. 27. §-át jelölte meg, de az Abtv. 28. §-ában foglaltakra utalva az Abtv. 26. § (1) bekezdés a) és b) pontjára is hivatkozott. Álláspontja szerint ugyanis a régi Btk. 177/A. §-ának (1) bekezdése (jogosulatlan adatkezelés vétsége), illetve az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény 7. §-a, valamint a 3/2014. számú büntető elvi határozat és a régi Btk. 179. §-ának (2) bekezdése (rágalmazás vétsége) nincs összhangban az Alaptörvény II. cikkében foglalt emberi méltósághoz való joggal és a XV. cikkben rögzített diszkrimináció tilalmával. Az indítványozó azonban ezzel kapcsolatban sem kifejezett kérelmet, sem pedig alkotmányjogi szempontból értékelhető indokolást nem terjesztett elő. Az Alkotmánybíróság ennek következtében ennek az indítványi elemnek a vizsgálatát – formai hiányosság miatt, az Abtv. 52. § (1b) bekezdésének e) és f) pontjaira tekintettel – az Ügyrend 30. § (2) bekezdésének h) pontja alapján visszautasította.
- [15] Az indítvány további részei tekintetében az Alkotmánybíróság az Abtv. 27. §-a alapján folytatta le eljárását.

- [16] Az indítványozó megjelölte a támadott bírói döntéseket – a Szekszárdi Járásbíróság 12.Bpk.18/2014/5. számú, valamint Szekszárdi Törvényszék mint másodfokú bíróság 5.Bpkf.72/2014/4. számú végzéseit –, amelyek megsemmisítésére vonatkozóan határozott kérelmet terjesztett elő.
- [17] Az indítvány szerint a támadott döntések az Alaptörvény I. cikkének (1) bekezdését, II. cikkét, XV. cikkének (1) és (2) bekezdését, XXIV. cikkének (1) bekezdését, XXVIII. cikkének (1) és (7) bekezdését sértették meg.
- [18] Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint az Alaptörvény I. cikkének (1) bekezdése, valamint XV. cikkének (1) és (2) bekezdése tekintetében a panasz alkotmányjogi szempontból értékelhető indokolást nem tartalmaz, ezért ezen cikkek vonatkozásában az indítványt – tekintettel az Abtv. 52. § (1b) bekezdésének e) pontjára – az Ügyrend 30. § (2) bekezdésének h) pontja alapján visszautasította.
- [19] 3. Ezt követően az Alkotmánybíróság azt vizsgálta, hogy az alkotmányjogi panasz megfelel-e a befogadhatóság tartalmi követelményeinek, így különösen az Abtv. 26–27. § és 29–31. § szerinti feltételeknek.
- [20] 3.1. Az indítványozó alkotmányjogi panaszát az Abtv. 27. §-ára alapozta, amely szerint az alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az Alkotmánybírósághoz fordulhat az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet, ha az ügy érdemében hozott vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva. Az indítványozó az alkotmányjogi panaszt mint magánszemély, és mint a Tettrekész Magyar Rendőrség Szakszervezetének főtákará – a szervezet nevében is – terjesztette elő. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy indítványozó az Abtv. 27. §-a, valamint az Abtv. 51. § (1) bekezdése szerint jogosultnak tekinthető, és figyelemmel arra, hogy az alapul szolgáló büntetőügyben magánvádlóként mint magánszemély és mint a jogi személy képviselője járt el, így értelemszerűen érintett is.
- [21] 3.2. Az Abtv. 27. § b) pontjában foglaltak szerint a bírói döntéssel szemben alkotmányjogi panaszt akkor terjeszthető elő, ha az indítványozó jogorvoslati lehetőségeit kimerítette vagy a jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva. Az indítványozó jelen alkotmányjogi panaszt a Szekszárdi Törvényszék jogerős végzését követően nyújtotta be. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit kimerítette, így az alkotmányjogi

panasz ebben a tekintetben megfelel az Abtv. 27. §-ban előírt követelményeknek.

- [22] 3.3. Az Abtv. 29. §-a alapján az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának további feltétele, hogy a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását {erről lásd: 3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30], illetve 34/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [18]}. A feltételek meglétének vizsgálata az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörébe tartozik.
- [23] 3.3.1. Az indítványozó azt állítja, hogy a büntetőeljárás során az Alaptörvény II. cikkében foglalt emberi méltósághoz való jogát megsértették és ennek alátámasztására a büntetőeljárás cselekmények (a terhelő tanúvallomás, a házkutatás, az előzetes letartóztatás, a lakhelyelhagyási tilalom) és egyéb „méltánytalanság következtében” őt mint magánszemélyt, valamint a szakszervezet jó hírnevét érintő hátrányokat részletezi.
- [24] Az indítványban foglalt egyéb indokok alapján pedig nem állapítható meg a támadott bírói végzéseket érdemben befolyásoló, az Alaptörvény II. cikkében foglalt, az emberi méltósághoz való jogot sértő alaptörvény-ellenesség, illetve azzal összefüggő alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés.
- [25] 3.3.2. Az indítvány az Alaptörvény XXIV. és XXVIII. cikkének (1) bekezdése tekintetében az ésszerű időn belüli eljárás követelményének sérelmét veti fel, valamint a bíróság által lefolytatott bizonyítással összefüggő kifogásokat tartalmazza.
- [26] Az indítványozó az ésszerű időn belüli eljárás követelménye tekintetében a 2013. február 13-án tett feljelentésétől a Szekszárdi Járásbíróság 2014. február 27-én, személyes meghallgatás mellőzésével hozott első fokú végzésig eltelt egy évet tartja hosszú időnek. Ezen időtartam alatt a Szekszárdi Rendőrkapitányság személyes adattal visszaélés vétsége miatt nyomozást folytatott és 2013. május 31-én a feljelentés elutasításáról szóló határozatával azt lezárta, amely ellen az indítványozó panaszt nyújtott be. A Szekszárdi Járási Ügyészség 2013. július 19-én hozott határozatával a panaszt elutasította, valamint tájékoztatta az indítványozót a pótmagánvádas eljárás lehetőségéről. 2014. január 3-án az indítványozó közölte a járásbírósággal, hogy a pótmagánvád

lehetőségével nem kíván élni és kérte a fellebbezésben részletezett magánvádra üldözendő bűncselekmények miatt a büntetőeljárás lefolytatását.

- [27] Az Alkotmánybíróság a 61/2011. (VII. 13.) AB határozatában elvi jelentőséggel kimondta, hogy az „[e]gyes alapjogok esetében az Alkotmány ugyanúgy fogalmazza meg az alapjog lényegi tartalmát, mint valamely nemzetközi szerződés (például a Polgári és Politikai Jogok Egyezségokmánya és az Emberi Jogok Európai Egyezménye). Ezekben az esetekben az Alkotmánybíróság által nyújtott alapjogvédelem szintje semmiképpen sem lehet alacsonyabb, mint a nemzetközi (jellemzően a strasbourgi Emberi Jogok Bírósága által kibontott) jogvédelem szintje” {ABH 2011, 291, 321.; legutóbb megerősítve: 8/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [48]}.
- [28] Az Alaptörvény XXVIII. cikkének (1) bekezdése lényegében az Emberi Jogok Európai Egyezménye 6. cikkének 1. pontjában foglalt ésszerű határidőn belül történő eljárás követelményével tartalmilag azonos rendelkezést rögzít. A büntetőeljárások tekintetében az Emberi Jogok Európai Bírósága az eset összes körülményeinek figyelembevételével ítéli meg az eljárás ésszerű időtartamát, amelynek során tekintettel van az ügy bonyolultságára, továbbá értékeli a kérelmező és az eljáró hatóságok, bíróságok magatartását. {Lásd többek között: *König kontra Németország* (6232/73), 1978. június 28, 99. pont, *Pélissier és Sassi kontra Franciaország* [GC] (25444/94), 1999. március 25., 67. pont, *Pedersen és Baadsgaard kontra Dánia*, (49017/99), 2004. december 17., 45. pont.}
- [29] Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint – különös tekintettel arra, hogy a személyes adattal visszaélés vétsége miatt folytatott nyomozás eredménye és az ügyészi döntés ismeretében tudta a járásbíróság az ügyet elbírálni – nem tapasztalható olyan inaktivitás, amely a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vetne fel.
- [30] Az indítványozónak a bíróságok által lefolytatott bizonyításra vonatkozó panaszai tekintetében az Alkotmánybíróság emlékeztet arra, hogy az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján a bírói döntéseket csak az alkotmányosság szempontjából ellenőrizheti, és jogköre a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség vizsgálatára és kiküszöbölésére korlátozódik, ezért a bizonyítékok bírói mérlegelésének és értékelésének, illetve a bírósági eljárás egészének ismételt felülbírálatára nem rendelkezik hatáskörrel {elsőként lásd: 3231/2012. (IX. 28.) AB végzés, Indokolás [4]; megerősítette: 3392/2012. (XII. 30.) AB végzés, Indokolás [6]; 3195/2013. (X. 22.) AB végzés, Indokolás [11]}.

- [31] 3.3.3. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésével összefüggésben az indítványozó jogorvoslati jogának hiányát kifogásolja a Szekszárdi Járási Ügyészség B.1157/2013/5-I. számú határozatával kapcsolatban. Az Alkotmánybíróság utal jelen határozatában már kifejtett azon körülményre, amely szerint alkotmányjogi panasz csak a bírói döntések ellen nyújtható be (lásd részletesen az Indokolás [13] bekezdését), valamint arra az indítványozó által is elismert tényre, hogy az ügyészségi határozatban a pótmagánvád lehetőségéről tájékoztatást kapott, de azt nem vette igénybe.
- [32] A panasz elutasítása esetén épp a sértettnek a pótmagánvádlóként való fellépése biztosítja a bírósághoz fordulás lehetőségét akkor, ha az ügyész (a közvádló) ezt nem teszi meg. A pótmagánvád az ügyészi vádmonopólium ellenszere (vádkorrekatívum), amelynek lényegét erősíti meg a 42/2005. (XI. 14.) AB határozat.
- [33] Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy az indítványozó sem a bíróságok eljárásával, sem az ügyében hozott ítéletek érdemével összefüggésben nem állított olyan alaptörvény-ellenességet, amelyet alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésként lehetne értékelni, vagy amely alapján a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség merülne fel, és ezáltal az érdemi alkotmánybíróági eljárás alapjául szolgálhatna, így az alkotmányjogi panasz ebben a tekintetben sem felel meg az Abtv. 29. §-ában rögzített feltételeknek.
- [34] Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 29. §-a szerinti feltételeknek, ezért azt az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2015. június 8.

Dr. Stumpf István s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Varga Zs. András s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybíróági ügyszám: IV/1598/2014.

